

Notulen van het Bestuur der Jogjasche Landhuurders-
Vereeniging.

XXXXXXXXXXXX

CONFÉRENTIE TEN HUIZE VAN DEN RESIDENT TE DJOKDJA dd. 23 MEI '10

REORGANISATIE VAN HET AGRARISCH STELSEL IN DE VORSTENLANDEN.

XXXXXXXXXXXX

By deze conferentie waren tegenwoordig de Heer de Graaff, Directeur van Binnelandsche Bestuur en zyn reeds als zoodanig benoemde opvolger de Heer Tollenaar, verder de Heer de Roo de la Faille, inspecteur van agrarische aangelegenheden, de Resident van Djokdja, de Heer van Andel, de Controleur van agrarische aangelegenheden aldaar, de Heer Hunger, de bestuursleden der Djokdjasche Landhuurdersvereenigingen de heeren van Koesveld, Don, Stok, Soesman, Visser, Beer, en Ferman, vervolgens de heer Terwogt, als vertegenwoordiger der van der Wyck-landen, de heer Brockhuysen als vertegenwoordiger der van de Cultuur My der Vorstenlanden, de Heer Veenstra, als vertegenwoordiger van de Koloniale Bank, verder de heeren van de Myll Dekker en Teixeira de Mattos, President en Secretaris der Solosche Landhuurdersvereeniging en tenslotte Prins Joedonegoro, schoonzoon van den Sultan, het Hoofd van het Pakoe-Alamsche Huis met Prins Notodierodjo, de Ryksbestuurder en een paar andere Inlandsche grooten.

De Resident opende deze conferentie, en verklaarde met een enkel woord dat het doel was het aan de heeren reeds bekend gestelde regeeringsplan tot reorganisatie van de Vorstenlanden te bespreken, waarmede de Sultan reeds betaigd had accoord te gaan.

Hierna gaf de Resident het woord aan den heer de Graaff, die verder de vergadering leidde. Deze begon met te zeggen, dat hy weinig of geen nieuws meer ^{had} mede te deelen, wyl het regeeringsplan bekend was, en het verslag in de Loc. van de hierover te Solo reeds gehouden besprekingen zeker ook wel gelezen zou zyn. Hy meende daarom zich te kunnen bepalen tot het geven van gelegenheid om nadere inlichtingen ter zake te vragen. De Dir. B.B. was er evenwel nog op, dat het Inlandsch zelfbestuur hier blijft, waarmede hy de reorganisatie dus rekening is te houden, zoodat het agrarisch stelsel van de Gouvernementslanden hier alleen zooveel mogelijk zal worden ingevoerd.

Hierna werd door den heer van Koesveld dank betuigt voor het bekend stellen van het genoemde regeeringsplan, terwyl hy er op wees, dat de landhuurders in hun rekesten hadden verklaard tot reorganisatie te willen medewerken. Tegenover hetgeen zy prys geven zal echter een contraprestatie moeten staan, die hoofdzakelyk gevonden zal moeten worden in den waarborg van een langen huurtermyn by het intreden van den nieuwen toestand.

De heer van Koesveld motiveerde dit nader door er op te wyzen, dat hier betrekelyk lage pachten worden betaald, ook lager dan in Solo. Doch als gevolg hiervan zullen by den nieuwen toestand met pachtherzieningscommissies enz. de landhuurders in Djokdja dan ook het zwaarst worden getroffen. Hy had berekend dat by den nieuwen toestand de exploitatie hun wel f 60.- per bouw duurder zal uitkomen. Dit beteekent voor eene onderneming van 1000 bouws f 60000.- per jaar, en wel voor al de jaren, waarvoor de reeds verkregen rechten zullen worden prys gegeven. Als compensatie hiervoor wordt gevraagd een lange huurtermyn en zooveel mogelijk zakelyk recht.

De Dir. verklaarde hierop, dat het niet veel terzake zal doen, of die rechten van zakelyken dan wel van persoonlyken aard zyn, mits slechts zekerheid van rechten wordt gekregen. Hiermede stende hy in, terwyl hy erop liet volgen, dat aan Mr. van Hoeckeren is verzocht dit punt in studie te nemen met het doel die zekerheid van rechten voor de landhuurders, hetzy die rechten dan zakelyk dan wel persoonlyk zyn, zoo goed mogelijk te regelen.

De heer van Koesveld las vervolgens een in een voorvergadering te Solo